

Ústní zkouška z teorie překladu

pro překladatelské obory navazujícího magisterského studia

Součástí ústní zkoušky jsou české a slovenské teorie překladu v kontextu domácího a zahraničního vývoje se zaměřením na zakladatelské osobnosti J. Levého a A. Popoviče (teorie, modely, pojmy, metody). Teoretický pohled a historiografický přehled vývoje zahrnuje i základy českého a historie slovenského strukturalismu.

Tematické okruhy

1. Translatologie jako vědní disciplína (konstituce, předmět, paradigma, interdisciplinarita, metody).
2. Vývojový přehled české a slovenské teorie překladu. Teoreticko-metodologická východiska.
3. Překlad jako rozhodovací proces, geneze a recepce. Překladatelské tendence a minimax.
4. Překlad jako komunikační akt. Faktory, funkce aktuální a vývojové. Normy v překladu. Noetické kategorie. Hybridita. Překladatelský proces (včetně koncepce, metod a postupů), individualita překladatele, kategorie příjemce.
5. Překladovost jako kategorie a norma. Sémiotika překladu. Stylistické postoje překladatele a redaktora.
6. Překlad jako mezi/kulturní přenos. Funkce a dynamika.
7. Překlad jako metatext, varianta a model. Hlediska vymezení pojmu překlad.
8. Roviny překladu, posuny a výrazové změny (Mikova soustava). Ekvivalence a adekvátnost.
9. Specifika překladu prózy, dramatu a poezie.
10. Model překladatelské analýzy.

Literatura k české a slovenské teorii překladu

HOCHÉL, B. *Preklad ako komunikácia*. Bratislava: 1990, s. 9-67.

LEVÝ, J. *Umění překladu*. Praha: 1963/1983/1998.

LEVÝ, J. *Bude literární věda exaktní vědou?* Praha: 1971. Kapitoly Geneze a recepce literárního díla; Bude teorie překladu užitečná překladatelům?; O překládání Máchova Máje.

POPOVIČ, A. *Teória umeleckého prekladu*. Bratislava: 1975.

VILIKOVSKÝ, J. *Překlad jako tvorba*. Praha: 2002, s. 9-146.

FERENČÍK, J. *Kontexty prekladu*. Bratislava: 1982.

Literatura k českému a slovenskému strukturalismu

DOLEŽEL, L. *Kapitoly z dějin strukturální poetiky*. Brno: 2000.

GRYGAR, M. *Slovník českého strukturalismu*. Brno: 1999.

CHVATÍK, K. *Strukturální estetika*. Brno: 2001.

LEVÝ, J. *Bude literární věda exaktní vědou?* Praha: 1971.

MUKAŘOVSKÝ, J. *Studie I*. Brno: 2002. Kapitoly O strukturalismu; Člověk ve světě funkcí; Umění jako sémiologický fakt; Estetická funkce, norma a hodnota jako sociální fakty; viz rovněž *Studie z estetiky*, 1966/1971.